

OCLC Contactdag • 12 oktober 2017

Is uw bibliotheek klaar voor de nieuwe privacywetgeving?

Mirjam Elferink

Advocaat | Partner

Elferink & Kortier Advocaten

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

Elferink & Kortier Advocaten

Specialisten in intellectuele eigendom, ICT-recht en privacy

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

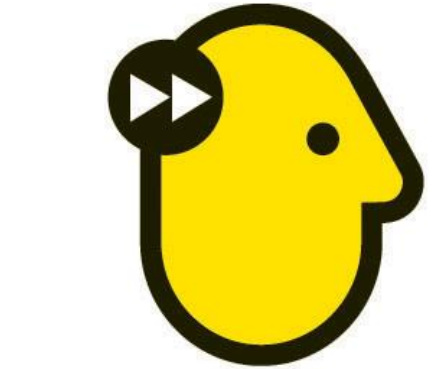
- AVG geldt vanaf 25 mei 2018
- AVG vervangt de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp)
- AVG versterkt positie van betrokkenen
- Meer verplichtingen voor organisaties die persoonsgegevens verwerken
- Zwaardere verantwoordingsplicht en documentatieplicht organisaties
- Samenwerking toezichthouders en uitbreiding boetemogelijkheden tot 20 miljoen euro of 4% van de totale wereldwijde jaaromzet (!)
- Zorg voor een tijdige implementatie van alle verplichtingen

"Gratis" kopje koffie?

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

Nog 224 dagen…..

Voordat de nieuwe privacyregels gelden!

DENK VOORUIT

PLACES
Beleving is omgeving

Programma: voorbereid op de AVG in 8 stappen

1. Bewustwording
2. Rechten van betrokkenen
3. Overzicht van verwerkingen
4. Data protection impact assessment (DPIA)
5. Privacy by design & privacy by default
6. Meldplicht datalekken
7. Bewerkersovereenkomsten
8. Toestemmingsvereiste

Let op: uw organisatie moet o.g.v. de AVG **aantoonbaar compliant** zijn!

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

1. Bewustwording: wat is privacy eigenlijk?

“Privacy is geen statisch object, maar een concept dat context gerelateerd is. Hierdoor is het onmogelijk om het te definiëren zonder te refereren aan een complex geheel van sociale, culturele, religieuze en historische parameters waaraan het zijn betekenis ontleent.”

- Serge Gutwirth, 1998

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

1.Bewustwording: wat is privacy eigenlijk?

"Als wij samen naar de bibliotheek zouden gaan en er zou bij de ingang een man staan met een camera, die permanent zou meelopen. Welk boek je inkijkt, waar je naar zoekt… Nou, die sla je onmiddellijk in elkaar. Althans vrij snel. Nu zit de bibliotheek op internet en gebeurt hetzelfde. En niemand maakt zich er zorgen over. Vind ik raar.“

Aleid Wolfsen, voorzitter van de Autoriteit Persoonsgegevens, 7 oktober 2016

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

1. Bewustwording: wat is privacy eigenlijk?

Stelling: *“Ik heb niets te verbergen, dus ook niets te vrezen.”*

Wie is het daarmee eens? Wie oneens?

(Resultaten bekijken)

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

1.Bewustwording: wat is privacy eigenlijk?

“Privacy niet belangrijk vinden omdat je niets te verbergen hebt, is hetzelfde als niet geven om vrijheid van meningsuiting omdat je niets te zeggen hebt.”

- Edward Snowden

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

1. Bewustwording. Absolute aanrader:

“Je hebt wel iets te verbergen. Over het levensbelang van privacy”

Van onderzoeksjournalisten Maurits Martijn en Dimitri Tokmetzis

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

1.Bewustwording

- Zorg ervoor dat de relevante mensen in uw organisatie op de hoogte zijn van de nieuwe privacyregels.

- Begin op tijd!
- Voorkom een boete van 20 miljoen!
- Bedenk dat de Autoriteit Persoonsgegevens uw organisatie sancties kan opleggen van maximaal 20 miljoen euro of 4% van uw wereldwijde (jaar) omzet als u zich niet aan de nieuwe privacywetgeving houdt.

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

1.Bewustwording: wat is een persoonsgegeven?

Elk gegeven dat herleidbaar is tot een **natuurlijke persoon** (bijv. NAW, leeftijd, IP adres, e-mailadres, telefoonnummer, locatiegegevens, gegevens over bibliotheekkleden, leengedrag, lidmaatschapsnummer, profiel, voorkeuren etc. Een foto is een bijzonder persoonsgegeven!

Kortom: alle informatie over een **geïdentificeerde** of **identificeerbare** persoon

Maatstaf: kun je iemand **direct of indirect** identificeren?

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

1.Bewustwording: wat is verwerking?

Elke handeling m.b.t. persoonsgegevens

O.a. verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, doorzenden, met elkaar in verband brengen, verwijderen of vernietigen (enz.)

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

2. Rechten van betrokkenen

Onder AVG méér en verbeterde privacyrechten:

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

2. Rechten van betrokkenen

Bestaande rechten:

o.a.

- Recht op **inzage** in persoonsgegevens (redelijke tussenpozen)
- Recht op **correctie en verwijdering**

"Nieuw" ten opzichte van Wbp:

- Recht op dataportabiliteit
- Klachtrecht AP

2. Rechten van betrokkenen

Bereid u tijdig voor, zodat u tijdig rechten van betrokkenen kunt inwilligen.

Let op: men kan bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) klachten indienen over de manier waarop uw organisatie met hun gegevens omgaat. De AP is verplicht deze klachten te behandelen!

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

3. Overzicht van gegevensverwerkingen

Breng de verschillende verwerkingen binnen uw bibliotheek in kaart. Welke persoonsgegevens worden verwerkt? Voor welke doeleinden? Voor welke ontvangers?

Is toestemming van betrokkenen nodig? Welke informatie moet worden verstrekt aan betrokkenen?

Documentatieplicht -> accountability

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

4. Data protection impact assessment (DPIA)

Mogelijk: verplichting tot uitvoeren *data protection impact assessment* (DPIA).

Daarmee kunnen vooraf de privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart worden gebracht -> maatregelen om de risico's te verkleinen.

4. Data protection Impact Assessment (PIA)

Wanneer?

- verwerking waarbij **nieuwe technologieën** worden gebruikt;
- verwerking houdt waarschijnlijk een **hoog risico** in **gelet op de aard, de omvang, de context en de doeleinden** daarvan), **voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen**

Door wie?

- de verwerkingsverantwoordelijke *vóórafgaand* aan de verwerking

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

4. Data protection Impact Assessment (PIA)

ProBiblio:

- Uitvoeren van PIA's voor bestaande bibliotheekprocessen
- Resultaten beschikbaar stellen aan bibliotheken
- Sjabloon voor het uitvoeren van een PIA beschikbaar stellen aan bibliotheken

Contactpersoon: mw. Rineke Zwanenburg

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

5. Inrichting systemen en organisatie volgens:

- privacy bij design
- privacy by default
- dataminimalisatie
- accountability

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

6. Meldplicht datalekken

Een bezoeker van de bibliotheek heeft met een USB-stick een bestand op een van de computers van de bibliotheek achtergelaten. Het betreft een lijst van bejaarden (met e-mailadressen) die in het plaatselijke clubhuis een computercursus volgt. Een andere bezoeker vindt het bestand en opent het.

1. **Is dit een (data)lek?**
2. **Moet de bibliotheek actie ondernemen?**

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

6. Meldplicht datalekken

Is dit een (data)lek?

Het is in ieder geval een beveiligingsincident. Of het ook een meldingsplichtig datalek betreft, is vervolgens de vraag.

6. Meldplicht datalekken

Moet de bibliotheek actie ondernemen?

Conform de Beleidsregels van de autoriteit: ja.

De gegevens zijn normaal gesproken wellicht niet heel spannend.

De aard van de gegevens leidt hier echter tot extra risico's voor de betrokkenen. Gezien de onervarenheid van de betrokkenen met digitale communicatie bestaat er een aanzienlijk risico dat zij in zullen gaan op pogingen tot phishing of oplichting.

6. Meldplicht datalekken

Voor wie?

Voor *alle* verantwoordelijken in de zin van de Wbp

Wanneer?

Indien er een kans bestaat dat een ‘datalek’ *ernstige nadelige gevolgen* heeft voor de *bescherming van persoonsgegevens*

Sancties op niet naleven meldplicht: boete!

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

7. Bewerkersovereenkomsten

- Bewerker’ heet in AVG ‘Verwerker’ -> “Verwerkersovereenkomst”
- Verantwoordelijke mag alleen gebruik maken van verwerker die voldoende garanties biedt t.a.v.
  - Deskundigheid, betrouwbaarheid, beveiliging, technische en organisatorische maatregelen
- Afsluiten bewerkersovereenkomst verplicht
- Inschakelen van subbewerkers alleen met instemming verantwoordelijke

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

7. Bewerkersovereenkomsten: sanctie

Op overtreding van de bepalingen in de AVG die zien op de bewerkersovereenkomst staat een boete van maximaal 10 miljoen euro of 2% van de wereldwijde jaaromzet.

De (maximale) boete op het niet hebben van een bewerkersovereenkomst stijgt dus aanzienlijk.

Aanbeveling: controleer bestaande bewerkersovereenkomsten op aanpassingen en inventariseer of met iedere leverancier bewerkersovereenkomsten zijn afgesloten!

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

8.Toestemmingsvereiste uitgebreid

De AVG stelt strengere eisen aan toestemming. Evalueer daarom de manier waarop u toestemming vraagt, krijgt en registreert. Pas deze wijze indien nodig aan.

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

Aanbevelingen.
Begin nu al met voorbereiden in 8 stappen…:

1. Creëer bewustwording van privacy in uw organisatie
2. Besteedt aandacht aan de rechten van betrokkenen
3. Breng gegevensverwerkingen in kaart
4. Voer een Data Protection Impact Assessment (DPIA) uit
5. Houdt rekening met de principes “Privacy by design & privacy by default”
6. Voer een werkwijze in voor de “Meldplicht datalekken” (protocol)
7. Pas tijdig uw bewerkersovereenkomsten aan en inventariseer of u er voldoende heeft afgesloten
8. Evalueer de wijze waarop u toestemming vraagt en registreert

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

Dank voor uw aandacht

mr. dr. Mirjam Elferink
Advocaat IE, ICT-recht en Privacy
mirjam@elferinkkortier.nl | 0570 – 75 85 02

THIRD PLACES
Beleving is omgeving

Elferink & Kortier Advocaten
E & K
Intellectueel eigendom, ICT-recht & Privacy

Because what is known must be shared.®

Wat vond u van deze sessie? Laat het ons weten via de *OCLC Events* app.

OCLC